

مقدمه:

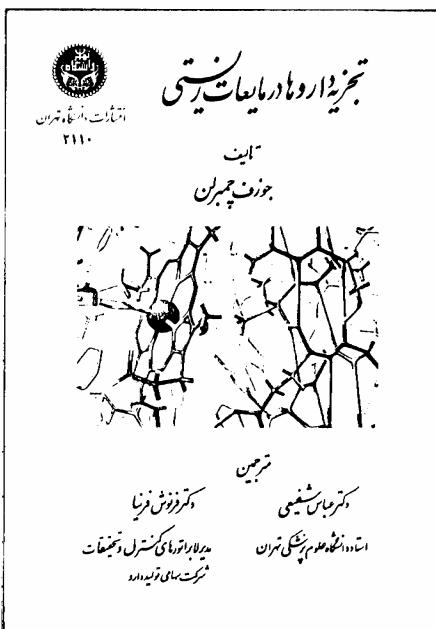
صفحه «در بازار کتاب» نشریه رازی، صفحه‌ای است متعلق به تمامی همکارانی که در زمینه مسائل پژوهشکی و پیراپژوهشکی، مطالعه را برتره تحریر درآورده و یا ترجمه کرده‌اند. لذا بدینوسیله از تمامی مؤلفین و مترجمینی که علاقمند هستند کتابشان در این صفحه معرفی شود می‌خواهیم تا دو جلد از کتاب خویش را به آدرس مجله ارسال نمایند تا اقدام به معرفی اثر یا آثار آنان نماییم. ضمناً کلیه مؤسسات و ارگانهایی که در زمینه مسائل پژوهشکی و پیراپژوهشکی مجله‌ای منتشر می‌کنند، چنانچه مایل باشند کار انتشاراتیشان در این صفحه معرفی شود می‌توانند دو جلد از مجله‌شان را برای نشریه ارسال نمایند تا اقدام به معرفی آن شود.

در
بازار
کتاب

انجام گیرد. در اینجاست که نقش و ارزش وجودی کتب مختلف در زمینه چنین بررسیهای آشکار می‌گردد. در حال حاضر در بسیاری از مراکز دانشگاهی و صنعتی در زمینه تعیین مقدار دارو در محیط‌های زیستی تحقیقاتی انجام می‌گیرد اما تاکنون در این زمینه کتابی به زبان فارسی نگاشته یا ترجمه نشده بود تا بتواند راهگشای دانشجویان و محققین باشد که در این زمینه تحقیق و تفحص می‌کنند. این کتاب نمونه بارزی از ارتباط تنگاتنگ و همکاری بین صنعت و دانشگاه و اصولاً کاربرد چنین کتابهایی در مراکز مذکور می‌باشد.

کتاب حاضر ترجمه کتاب *Analysis of Drugs in Biological fluids* تألیف جوزف چمبرسن بوده و در سال ۱۹۸۷ توسط CRC Press منتشر شده است. این کتاب که توسط انتشارات دانشگاه تهران منتشر شده، پیرامون تجزیه داروها در مایعات زیستی به نگارش درآمده و مطالب آن در ۱۰ فصل گنجانده شده است.

فصل اول کتاب با عنوان «چرا باید داروها در مایعات زیستی تجزیه گردند؟» آغاز گشته و در طول آن به ضرورت این امر و بررسی مراحل تحقیق و تکوین و ساخت دارو اشاره شده است. در فصل دوم کتاب مشکلات خاص و خصوصیات مایعات زیستی، نحوه متابولیسم و تأثیر حضور دیگر داروها در روند تجزیه مورد بحث و بررسی قرار گرفته است. فصول ۳، ۴، ۵، ۶ شامل توضیحی در مورد انواع روش‌های تجزیه و تعیین مقدار از جمله طیف‌سنجی نوری، فلوریمتری، انواع کروماتوگرافی، تجزیه اشباع و تعیین مقدار رادیو ایمنولوژیک و سایر لیگاندهای می‌باشد که در تمام این فصول برای بحث و بررسی بیشتر مثالها و نمونه‌هایی مختلف با استفاده از انواع معروفها قید شده است. فصل هفتم مروری است بر مراحل تکوین و ارزیابی یک روش تجزیه‌ای مشتمل بر انواع روش‌های

نام کتاب: تجزیه داروها در مایعات زیستی

تألیف: جوزف چمبرسن

ترجمه: دکتر عباس شفیعی - دکتر فرنوش فرنا

انتشارات: دانشگاه تهران

زمان: ۱۳۷۱

نظر به اینکه هر ساله تولیدات داخلی و یا واردات دارو به صورت داروی ساخته شده هزینه‌های گزارفی را بخود اختصاص می‌دهد و همچنین با توجه به روند روبه رشد تولیدات داخلی می‌بینیم که برای تولید دارو در داخل باید توجهات بیشتری مبذول گردد. پیش از تولید و ارائه یک دارو به بازار، جمع آوری اطلاعات هر چه بیشتر در زمینه نحوه جذب، زمان رسیدن به حد اکثر غلظت خونی، دفع وغیره از اهمیت بسیاری برخوردار است. برای گردآوری این اطلاعات باید آزمایشات متعددی صورت گرفته و محاسباتی نیز

تجزیه، انتخاب، ارزیابی و کاربرد آن.

نویسنده کتاب در فصل هشتم کتاب به بررسی در مورد انواع کترول کیفیت و نحوه عملکردهای آزمایشگاهی پرداخته و در فصل نهم از نوع واحدهای آزمایشگاهی، کار واحدهای منفرد و سیستم‌های کلی تجزیه کننده‌های ساتریفوئزی و سنجش شیمیایی بحث کرده است. فصل پایانی کتاب نیز تحت عنوان نقاط ضعف و راه حلهای عملی به بررسی ضرورت تجزیه داروها در مایعات زیستی و نقش یک تجزیه کننده خوب، عملکرد آن، استخراج نمونه‌ها و غیره می‌پردازد. در آخر کتاب دو فهرست درج شده که یکی فهرست اصطلاحات به ترتیب الفبای فارسی و دیگری فهرست مندرجات است. در خاتمه باید اذعان داشت که ترجمه کتاب که توسط دکتر عباس شفیعی و دکتر فرنوش فرنیا انجام گرفته ترجمه‌ای بسیار روان و قابل فهم بوده از همه مهمتر اینکه در حال حاضر ضرورت نیاز به وجود چنین کتابهای در مراکز دانشگاهی و صنعتی بسیار احساس می‌شود. امید است که در آینده در سایه همت محققین جوان علاقمند برای ترجمه کتابهایی در این زمینه عطش نیاز به متون علمی فرونشیند.

نام کتاب: مبانی اپیدمیولوژی

نویسنده‌گان: آر، بیگل هول - آر، یونیتا-

تی، کجلستروم

مترجمین: دکتر جانقراپانی، محسن - دکتر ژیانپور،

مطهره

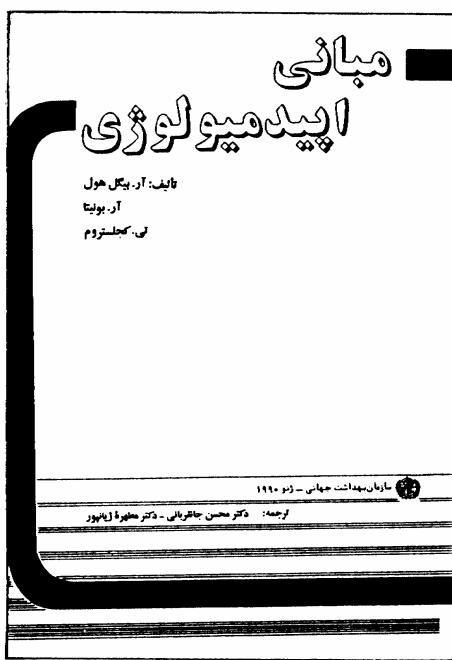
ناشر: معاونت پژوهشی وزارت بهداشت، درمان و

آموزش پزشکی

نوبت چاپ: اول

تاریخ چاپ: ۱۳۷۱

تیراژ: ۳۰۰۰

متن اصلی کتاب «مبانی اپیدمیولوژی» توسط سازمان بهداشت جهانی (WHO) در سال ۱۹۹۰ تهیه و منتشر شده است تا بعنوان مقدمه‌ای براسوی و روشهای اساسی اپیدمیولوژی در کشورهای غیرصنعتی مورد استفاده قرار گیرد. مترجمین با عنایت به مناسب دانستن متن کتاب فوق برای دانش پژوهان رشته‌های پزشکی و پیراپزشکی و بهداشت کشور و نیز با توجه به کمبود منابع مشابه به زبان فارسی، رحمت ترجمه آنرا تقبل نموده‌اند. در مقدمه کتاب تاکید شده که «اپیدمیولوژی وسیله اصلی برای رسیدن به بهداشت برای همه در سال ۲۰۰۰ است» و این امر نیز در قطعنامه مجمع جهانی بهداشت در ماه مه ۱۹۸۸ به رسمیت شناخته شده است، و نیز اضافه گردیده که مقصود از مبانی اپیدمیولوژی عبارت است از:

- توضیح دادن اصول علیت بیماری با تأکید ویژه روی عوامل محیطی قابل اصلاح

- ارزیابی متنقدانه متون پزشکی
- ترغیب به استفاده از اپیدمیولوژی در پیشگیری از بیماری و ارتقاء سطح بهداشت، از جمله بهداشت محیط و شغلی
- آماده کردن افراد شاغل در رشته های بهداشتی جهت نیازهای فراینده به خدمات بهداشتی و مهارت داشتن در تمام جنبه های بهداشتی جوامع و اطمینان از اینکه از منابع بهداشتی موجود به مؤثترین وجه استفاده می شود
- تشویق به ارائه خدمات پزشکی بهتر، از طریق مفاهیم اپیدمیولوژی بالینی برانگیختن علاقه مستمر به اپیدمیولوژی.
- مؤلف هدف از مطالعه کتاب را قادر شدن خواننده به ارائه مطالب زیر دانسته است:
- ماهیت و کاربردهای اپیدمیولوژی
- برخورد اپیدمیولوژی برای تعریف کردن و اندازه گیری نمودن رویداد حالات وابسته به تندرسی در جوامع
- نکات قوت و محدودیت های طرح های مطالعه اپیدمیولوژی
- دسترسی به علیت از طریق اپیدمیولوژی
- سهم اپیدمیولوژی در پیشگیری از بیماری، ارتقاء بهداشت و تهیه خط مشی های بهداشتی
- سهم اپیدمیولوژی در ارائه خدمات بالینی شایسته
- نقش اپیدمیولوژی در ارزیابی کارسازی و کارآمدی مراقبت بهداشتی
- بعلاوه انتظار می رود که دانشجویان مهارتهای گونا گونی از جمله توانانی های زیر را بدست آورند:
- توصیف علل شایع مرگ و ناتوانی در جامعه شان
- طراحی کردن طرح های مطالعه مناسب برای پاسخ دادن به پرسش های ویژه در رابطه با علیت بیماری، تاریخچه طبیعی، پیش آگهی، پیشگیری و ارزیابی درمان

فارماکولوژی پزشکی

دریک نگاه

تألیف

ام. جی. نیل

ترجمه

دکتر محمود بهزاد، دکتر مسعود رضا کاظمی موسوی
دکتر غلامحسن مهدیزاده
(از جماده دارو و سازان انسان گلدن)

نام کتاب: فارماکولوژی پزشکی دریک نگاه
نویسنده: ام- جی - نیل

بر مطلب مورد ترجمه بوده است. ضمناً در حروف چینی و صفحه بندی کتاب نیز دقت کافی مبذول گردیده است، با اینکه چاپ کتابهای علمی همواره مشکلات زیادی داشته و ارائه کاری ایده‌آل و بی‌نقص، بسی مشکل است ولی حقیقتاً همکاران متترجم این کتاب توانسته‌اند شیوه مرسوم تهیه غلط‌نامه در پایان کتاب را با اعمال دقت فراوان در تهیه این کتاب، کنار بگذارند و توانسته‌اند تقریباً به خواست خود در بی‌غلط بودن کتاب جامه عمل پوشانند و بر عکس بسیاری از کتابها که در پایان اظهار می‌دارند «خواستیم که غلط نشود، نشد» خواسته‌اند که غلط نشود، و شده است. البته در موارد بسیار نادری غلط‌های چاپی دیده می‌شود. مثلاً در صفحه ۱۵۸ بجای حرف یونانی کاپا (κ) حرف دیگری چاپ شده است و در صفحه ۹۲ بجای کاهش، گاهش چاپ شده است که قابل چشم‌پوشی می‌باشد.

در کارهای ترجمه‌ای، هر متجمی سلیقه خاص خود را اعمال می‌کند، در کتاب مورد نظر نیز سلیقه خاصی برای معادل گذاری لغات و اصطلاحات علمی بکار رفته است. عنوان مثال بجای خشی کردن یا به صفر رساندن اثر یک دارو، اصطلاح «هیچ کردن» و برای غلط‌تای سطح خونی دارو، تراز و برای مهار کردن، لغت بازداشت و بجای چند قلوزائی، حاملگی با زایمان چند قلو بکار گرفته شده است که در بعضی موارد بدل می‌نشینند، ولی در مواردی نیز اصطلاحات مرسوم و جاافتاده، معنی جمله را برای خواننده بهتر و آسانتر روشن می‌کند. عنوان نمونه، در صفحه ۱۷۸ در مورد کلومیفن نوشته شده که «با جلوگیری از فیدبک بازداشت استروژنهای، بر ترشح FSH و LH اثر می‌گذارد»، که به عقیده ما اگر بصورت «با جلوگیری از مهار فیدبک منفی استروژنهای» نوشته می‌شد، جمله قابل درک‌تر می‌نمود. شاید علت این باشد که

متجمان: دکتر بهزاد، محمود - دکتر کاظم موسوی، محمد رضا - دکتر مهدی‌زاده، غلامحسین (جامعه داورسازان استان گیلان)

ناشر: متجمان

نوبت چاپ: اول

تاریخ چاپ: پائیز ۱۳۷۰

تیراژ: ۵۰۰۰

قیمت: ۱۷۰۰ ریال

کتاب فارماکولوژی در یک نگاه، توسط همکاران ارجمند آقای دکتر محمود بهزاد، دکتر محمد رضا کاظم موسوی و دکتر غلامحسین مهدی‌زاده ترجمه و منتشر شده است. از آنجاییکه فارماکولوژی یکی از رشته‌های اصلی پزشکی و داروسازی است، نیاز هر پزشک و داروساز در احاطه به اثرات فارماکولوژیک داروها اجتناب ناپذیر می‌باشد. دست‌اندرکاران این رشته را در تأمین نیاز پزشکان و داروسازان جامعه، از این لحاظ گریزی نیست. یکی از بهترین و عملی‌ترین راه‌ها در ایفای این وظیفه علمی، ترجمه مقالات و کتابهایی است که بقلم پژوهشگران و محققین بنام فارماکولوژی در برگسته‌ترین مجامع علمی دنیا به رشته تحریر در می‌آید، مسلماً ترجمه کتاب «فارماکولوژی در یک نگاه» ره‌آورد چنین احساس وظیفه‌ای بوده است. هر چند، نظر به وسعت محدوده دانش فارماکولوژی و گسترش دامنه تحقیقات در آن نمی‌تواند، با حجم اندک خود، حاوی کلیه اطلاعات مورد نیاز باشد، با وجود این باید اذعان نمود که این کتاب می‌تواند برای دانشجویان و فارغ‌التحصیلان رشته‌های یاد شده مفید بوده و مورد مراجعه‌شان قرار گیرد.

کتاب حاوی ۳۳ فصل بوده و در ۱۹۷ صفحه با شیوه‌ای عالی ترجمه شده که شانگر احاطه متجمان

نام کتاب: امداد داروئی
مؤلف: دکتر توکلی صابری، محمد رضا
ناشر: نویسا
نوبت چاپ: دوم
تاریخ چاپ: ۱۳۷۰
تیراژ: ۵۰۰۰
قیمت: ۱۵۰ تومان

دکتر توکلی صابری را جامعه پزشکی کشور می‌شناسد و با تالیفات یا متنوں ترجمه شده توسط ایشان تا حدودی آشنا است. کتاب حاضر متنی است با زبانی که می‌خواهد بیشتر از «داروهای» بگوید تا «درمانها». البته همانگونه که مولف محترم نیز به درستی خاطرنشان ساخته، با هدف ترویج خود درمانی نوشته نشده است، و اینکار را بدون مشورت با پزشک یا داروساز خطرناک دانسته است. حجم کتاب حدود ۴۰۰ صفحه است که در سی و سه بخش تقسیم بندی گردیده است. عنوانین پاره‌ای از بخشها عبارتند از: تاریخ داروسازی ایران در عصر حاضر، اصول اساسی دارو و درمان، خطرهای دارو-درمانی، داروهای ضدسرفه، ضد درد، ضد سرماخوردگی، ضد زخم معده، ملین‌ها و .... فرآورده‌های ویژه بهداشت دهان و دندان، فرآورده‌های بهداشتی، داروها و کودکان و .... بهر حال مجموعه‌ایست متنوع و قابل استفاده برای عموم. نثر بکار گرفته شده روان و سلیس است. شاید نامناسب نباشد که بهترین جایگاه ارائه این کتاب را داروخانه‌ها بدانیم تا دکتر داروساز بتواند با توضیحات تکمیلی خود، شیوه استفاده درست از مطالب کتاب را برای خواننده تشریح نماید. ضمناً بنظر می‌رسد اگر مؤلف محترم فصل بیست و نهم کتاب با عنوان «پزشک‌نماها و شیادی در پزشکی» را از کتاب حذف می‌کرد، مجموعه یکدستی بیشتری پیدا می‌کرد.

«بازداشتن» در فارسی، ضمن اینکه به معنی مانع شدن می‌باشد، معنی حبس شدن و توقيف کردن رانیز دارد و معنی دوم بیشتر در ذهنها می‌آید و نمی‌گذارد که معنی جمله یاد شده راحت‌تر تفهیم شود.

نکته قابل ذکر دیگر که می‌توان به آن اشاره کرد، جای خالی فهرست الفبائی (Index) داروهای بحث شده در کتاب است که یقیناً در اصل کتاب وجود داشته است.

در خاتمه مجدداً مطالعه کتاب فارماکولوژی در یک نگاه را به همه پزشکان و داروسازان و دانشجویان این رشته‌ها و در ضمن برای سایر دست‌اندرکاران رشته‌های وابسته پزشکی توصیه می‌نماییم و انتشار این کتاب را به جامعه داروسازان گیلان تبریک گفته، امیدواریم در آینده شاهد انتشار کتابهای مفید دیگری از سوی آنها باشیم.

سیاست

امداد دارویی

راهنمای داروشناسی برای همگان

در ۳۳ فصل

تألیف دکتر محمد رضا توکلی صابری

